

KOMUNIKAT PRASOWY nr 127/23

Luksemburg, 14 lipca 2023 r.

Wyrok Trybunału z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie C-87/22 | TT (Bezprawne uprowadzenie dziecka)

Bezprawne uprowadzenie dziecka: mimo iż sąd państwa członkowskiego, w którym dziecko miało zwykły pobyt, posiada jurysdykcję do rozstrzygnięcia w przedmiocie prawa do pieczy nad dzieckiem, może on w drodze wyjątku wystąpić o przekazanie sprawy do sądu państwa członkowskiego, do którego dziecko zostało uprowadzone

Wymagane jest jednak, aby dziecko miało szczególny związek z tym innym państwem członkowskim, aby inny sąd był lepiej umiejscowiony dla osądzenia sprawy oraz aby służyło to dobru dziecka

W następstwie separacji para słowacka, która wcześniej osiedliła się z dwojgiem swoich dzieci w Austrii, prowadzi batalię prawną dotyczącą prawa do pieczy nad dziećmi i miejsca zamieszkania dzieci.

Ponieważ matka zabrała je ze sobą do Słowacji, ojciec wystąpił do sądu słowackiego, na podstawie konwencji haskiej dotyczącej uprowadzenia dziecka za granicę, o nakazanie powrotu dzieci do niego, do Austrii.

Ponadto, jako że piecza nad dziećmi była wcześniej wspólna, zwrócił się on do sądu austriackiego o przyznanie mu wyłącznej pieczy nad dziećmi.

Matka dzieci wniosła do tego sądu austriackiego o wezwanie sądu słowackiego do uznania swojej jurysdykcji w zakresie prawa do pieczy nad dziećmi. Sąd austriacki uwzględnił ten wniosek, od czego odwołał się ojciec.

W tym kontekście austriacki sąd odwoławczy zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości o dokonanie wykładni „rozporządzenia Bruksela II bis”¹, które ustanawia na poziomie Unii reguły jurysdykcyjne między innymi w sprawach dotyczących pieczy nad dzieckiem.

Zgodnie z tym rozporządzeniem co do zasady jurysdykcję do rozpoznania sporu dotyczącego prawa do pieczy nad dzieckiem posiadają sądy państwa członkowskiego, w którym dziecko ma zwykły pobyt w chwili skierowania sprawy do sądu. Ze względu bowiem na ich bliskość w sensie geograficznym sądy te są na ogół najlepiej umiejscowione, aby dokonać oceny środków, które należy zarządzić w interesie dziecka. Jednakże w przypadku bezprawnego uprowadzenia dziecka sądy państwa członkowskiego, w którym dziecko miało zwykły pobyt bezpośrednio przed tym uprowadzeniem, co do zasady zachowują swoją jurysdykcję do rozpoznania sprawy co do istoty, a to w celu zniechęcenia do takich uprowadzeń.

W drodze wyjątku rozporządzenie przewiduje ponadto, że sąd państwa członkowskiego, do którego jurysdykcji należy rozpoznanie co do istoty o prawie do pieczy, może wystąpić z wnioskiem o przekazanie sprawy do sądu innego państwa członkowskiego, z którym to państwem dziecko ma szczególny związek, jeżeli taki sąd jest lepiej

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz.U. 2003, L 338, s. 1).

umiejscowiony dla jej osądzenia oraz jeżeli jest to zgodne z dobrem dziecka.

W niniejszej sprawie nasuwa się pytanie, czy z tego uprawnienia można skorzystać również w przypadku bezprawnego uprowadzenia dziecka.

W ogłoszonym w dniu 13 lipca 2023 r. wyroku Trybunał odpowiedział na to pytanie twierdząco: **sąd państwa członkowskiego posiadający jurysdykcję do rozpoznania co do istoty o prawie do pieczy z tego względu, że dziecko miało zwykły pobyt w tym państwie członkowskim bezpośrednio przed uprowadzeniem do innego państwa członkowskiego przez jedno z rodziców, może w drodze wyjątku wystąpić o przekazanie sprawy do sądu tego innego państwa członkowskiego.**

Powyższe wymaga jednak, aby dziecko miało szczególny związek z tym innym państwem członkowskim, aby ten inny sąd był, zdaniem sądu posiadającego jurysdykcję, lepiej umiejscowiony dla osądzenia sprawy oraz aby służyło to dobru dziecka.

Te kumulatorywne przesłanki mają charakter wyczerpujący. Niemniej przy badaniu dwóch ostatnich przesłanek sąd posiadający jurysdykcję powinien uwzględnić fakt zainicjowania, na podstawie konwencji haskiej dotyczącej uprowadzenia dziecka za granicę, postępowania w sprawie powrotu tego dziecka, które nie zostało jeszcze zakończone prawomocnym orzeczeniem w państwie członkowskim, do którego dziecko zostało bezprawnie uprowadzone.

W tym względzie sąd posiadający jurysdykcję powinien w szczególności wziąć pod uwagę, w świetle postanowień tej konwencji, czasową niemożność wydania przez sądy innego państwa członkowskiego zgodnego z dobrem dziecka rozstrzygnięcia co do istoty o prawie do pieczy, zanim sąd tego innego państwa członkowskiego, do którego wpłynął wniosek o powrót tego dziecka, przynajmniej nie rozpozna tego wniosku.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

